

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΟΔΗΓΟΣ **UEZ**

Η «άγνωστη» Αρχαία Αγορά

Με την έκκληση να μη ματαιωθούν οι απαλλοτριώσεις και να ολοκληρωθεί η ανασκαφή στην Αρχαία Αγορά της Αθήνας, ο Αμερικανός αρχαιολόγος Τζον Καμπ παραδίδει τον πρώτο πλήρη αρχαιολογικό -ελληνικό- οδηγό της

Το Υποδηματοποιείο του Σίμωνος: Σε ένα μικρό σπή του 5ου π.Χ. αι., χαραγμένο σε μια μελάμβαστη κύλικα βρέθηκε το όνομα του Σίμωνος, πολλά σκευεμένα κορφή υποδηματοποιίας και οστέινα κασώλια για κορδόνια. Εδώ - σύμφωνα με τον Διογένη τον Λαέρτιο - ο Σωκράτης συναντούσε τους μαθητές του που ήταν πολύ νέοι για να συχνάζουν στην πλατεία

5.000
χρόνια ζωής

Η Αγορά έχει μια συνεχή ιστορία που ξεκινά πριν από 5.000 χρόνια με τα πρώτα ίχνη κατοίκησης. Σήμερα ο αρχαιολογικός χώρος συγκεντρώνει κάθε χρόνο 250.000 επισκέπτες. Εκατόν ογδόντα κλησές διάφορα κτίρια (αυτά εκτός κλησές είναι νομίσματα) φυλάσσονται στο Μουσείο της Αγοράς που λειτουργεί μέσα στη Στοά του Απάλου - επιτόμια κλησές είναι μόνο οι επιγραφές, από τον νόμο κατά της τυραννίας μέχρι και πρόκειται για γραμμένες λίστες για κλησές και ψηφοδέλτια εκροτράκτιου με τα ονόματα των διορισμένων πολιτικών - του Αριστέλους, του Γερριόδη, του Κλησίου.

Της Παρασκευής Κατημεριζή

«Μόνο μια φορά στα εκατό χρόνια δίνεται η ευκαιρία σε κάθε πρωτεύουσα να δεχθεί εκτεταμένες επεμβάσεις που θα αλλάζουν τη μορφή της και η Αθήνα έχει τώρα μια τέτοια ευκαιρία. Η περιτομή ανάμεσα στην Αρχαία Αγορά και τον Κεραμεικό θα έπρεπε να απαλλοτριωθεί και να ανασκαφεί για να επεκταθεί η εννοσίφια των δύο αρχαιολογικών χώρων» αναφέρει στον πρόλογο του ο επί δεκαετίες διευθυντής αυτής της πολυσύνθετης ανασκαφής

που αφορά την ίδια την καρδιά της Αρχαίας Αθήνας.

Απαριθμώντας τα οφέλη ο κ. Καμπ, αναφέρει τη δυνατότητα που θα έχει ο σύγχρονος πολίτης να περπατήσει σε όλο το μήκος της αρχαίας οδού των Παναθηναίων, από το

INFO

Τζον Μ. Καμπ, «Η Αρχαία Αγορά της Αθήνας. Οι ανασκαφές στην καρδιά της κλασικής πόλης». Έκδοση του Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τραπέζης. Προλογίζου: Κόλιν Ρένφρεου, Μίκλνς Τίβερς. Σελ. 288, Τιμή: 28 ευρώ.

Δίπλο μέχρι την Ακρόπολη.

Ακόμη θα αποκαλυφθούν πεντακόσια και πλέον μέτρα της κοίτης του Ηριδανού και η Αθήνα θα αποκτήσει κάτι που έχει στερηθεί επί δεκαετίες. Έναν μικρό, αλλά ελκυστικό παραποτάμιο περίπλοκο.

«Υπάρχουν αρκετά πράγματα που πρέπει να γίνουν ακόμα», υπογραμμίζει ο συγγραφέας. Πραγματοποιείται στο άμεσο μέλλον η αποκόλυψη του υπόλοιπου τμήματος της Ποικίλης Στοάς και του Ιερού της Αφροδίτης Ουραίας.

Κάτω από τη σκιά του Ναού του Η-

φαίστου και της Αθήνας βρισκόταν μια τεράστια πλατεία. Γύρω της, ήταν συγκεντρωμένα όλα τα διοικητικά κτήρια και τα ιερά. Εδώ κτυπούσε νυχθημερόν η δυνατή καρδιά της Αθήνας και έδινε τον τόνο σε κάθε εκδήλωση του δημόσιου, θρησκευτικού, οικονομικού, πνευματικού και καλλιτεχνικού βίου.

Το «προεδρικό μέγαρο» και η έδρα της κοινοβουλευτικής δραστηριότητας, τα Αρχεία του Κράτους, το Μητρώο - Δημοκράτεια, γραφεία, Αγορανομία, το Δικαστήριο, η Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου, το Δεσμωτήριο, το Στρατηγείο, το Οπλοστάσιο, το Ιπποκράτεια. Εκεί που βρίσκεται το Εκκλησάκι των Αγίων Αποστόλων ήταν το Νομισματοκοπείο, τράπεζες κ.ά.

Στην Αγορά υπήρχαν εκατοντάδες υπαίθρια έργα τέχνης, μια Εθνική Παναθηναϊκή, η Ποικίλη Στοά, μεγάλες εμπορικές στοές με εκατοντάδες κατα-

Η τελευταία φιλοσοφική σχολή ήταν μια πολυτελής έπαυλη γεμάτη αγάλματα. Οι παραδόσεις γίνονταν σε κλειστό χώρο, όπου η πνευματική λέσχη έκλεισε τον 6ο π.Χ. αιώνα

στήματα... Λαμπρό παράδειγμα η ανακατασκευασμένη το '52-'56 Στοά του Απάλου του 159-138 π.Χ. μήκος 115 μ. Κι ακόμα, εργαστήρια κυρίως κεραμικής, γλυπτικής και μεταλλουργίας, ταβέρνες και φυσικά κρήνες, πηγάδια, υδραυλικό ρολόι, ιδιωτικές κατοικίες κ.ά.

Τέλος δεν έλειπαν οι βιβλιοθήκες, τα λουτρά, γυμναστήρια και οι χώροι ανοψικής. Στη μέση της πλατείας κτίσθηκε κατά τη ρωμαϊκή εποχή το μεγάλο Γυμνάσιο και Οδείο του Αγρίππου 16-14 π.Χ. με το σωζόμενο αγάλμα των Γιγάντων και τη μεγάλη αίθουσα συναυλιών για περίπου χίλια άτομα.

Στα Βήματα του Σωκράτη

Τα σημαντικότερα κτήρια και οι πιο πρόσφατες ανακαλύψεις:

Δεσμωτήριο. Κοινό στο Δικαστήριο το μεγάλο κτήριο του 5ου π.Χ. αι. 40 Χ 17 μ. με την αυλή, τον διάδρομο και τα κελιά του, και τις λυτρικές εγκαταστάσεις του πιθανολογείται ότι χρησιμοποιείτο ως δεσμωτήριο. Τα πολλά φαρμακευτικά φιαλίδια που βρέθηκαν πεταγμένα σε μια δεξαμενή, οδηγούν στην άποψη ότι περιείχαν το κώνειο με το οποίο θανατώνονταν οι καταδικασμένοι στην εσχάτη των ποινών. Στο ερείπια του κτηρίου, εντοπίστηκε και αγαλματίδιο του Σωκράτη, που θανατώθηκε το 399 π.Χ.

Το σπή του φιλοσόφου. Μια σπή της τελευταίας φιλοσοφικής σχολής της Αθήνας εντοπίστηκε το 1970 στην πλαγιά του Αρείου Πάγου. Έχει τη μορφή μεγάλου πολυτελούς σπητού (25 Χ 35 μ.) με δεκάδη δωμάτια και αιυές με περιστάλια στρωμένα με μωσαϊκά και μαρμάρινα λουτρά με μεγάλη μπανιέρα και κομμάτι. Η «οικία Ωμέγα», όπως λέγεται, ανήκισε να λειτουργεί ως σχολή μέχρι την εποχή του Ιουστινιανού. **Θόλος.** Κυκλικό κτήριο διαμέτρου 18,32 μ. Τόπος

παρονομάς και σπής των πενήντα πρυτάνεων, βουλευτών που υπηρετούσαν εκ περιτροπής για 35 μέρες ως μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Βουλής. Δεκαεπτά βουλευτές διανυκτέρευαν εκεί για το έκτακτο περιστατικό.

Μητρώο. Ιερό της Μήτρας των Θεών, όπου φυλάσσονταν το επίσημο αρχείο της πόλης και τα πρότυπα μέτρα και σταθμά.

Βουλευτήριο. Κτήριο στα πρανή του Θεσίου όπου συνεδρίαζε καθημερινά η Βουλή των πεντακοσίων βουλευτών που εκλέγονταν με κλήρο και προετοίμαζαν τους νόμους προς επικύρωση από την Εκκλησία του Δήμου.

Όρος Λίθινες μαρμάρινες στήλες που οριοθετούν την κεντρική πλατεία της Αγοράς και απαγόρευαν την είσοδο σ' όσους όσους είχαν διαπράξει σοβαρά αδικήματα.

Βωμός Δαδεια Θεών. Στο μέσον της πλατείας της Αγοράς, έδινε άσυλο στους καταδικασμένους. Ήταν το σπή «μυθέν» για τη μέτρηση των αποστάσεων.